ÇİLLİ ÇİRPİ-5

Hepimizi Evcilleştirecek Bir Yer Buldum

Yazan: Kudret Ayşe Yılmaz

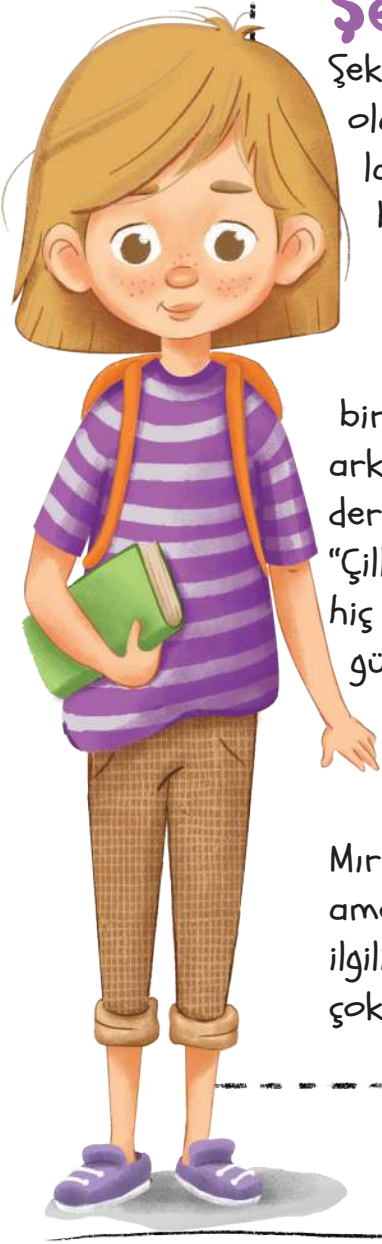
Resimleyen: Zeynep Kalkan

ÖTÜKEN

Merhaba,

Biliyor musun? Ben; insanları biraz rüzgâra, biraz ağaca, biraz çiçeğe, biraz da toprağa benzetiyorum. Rüzgâr çünkü bak seninle tanışıverdik aniden, ağaç çünkü dilediğimiz yerde kök salabiliriz, çiçek çünkü sevdiğimiz insanları mutlu edebiliriz, toprak çünkü etkisi durdukça çoğalan iyilikler yapma fırsatına sahibiz her zaman. Ben doğduğumda babam, büyük bir arazide hayvanlarla dolu güzel bir çiftlik kurmaya karar vermiş. Çiftliğimize yüzlerce ağaç dikmiş. İşte bu yüzden rüzgârı, ağaçları, çiçekleri ve toprağı iyi bilirim. Hayvanların yeri zaten bambaşka... Dahası beni üzen bir durumla karşılaşınca gözlerimi kapattığımda kendimi hep çiftliğimizde bulurum. Bu sayede henüz demlenmiş bir bardak taze çay içip güzel kabarmış enfes limonlu kekten büyük bir dilim yemiş kadar keyiflenirim.

Çilli Çirpi'yi tam da bunun için yazdım. Sana bir köy kurmak istedim. Çünkü büyüdüğünde en güzel anılarından güç alacaksın. Kalbinin sesi olacak güzelliklere bir katkım olursa çok sevinirim. Bir gün karşılaşırsak sımsıkı sarılıp Çilli Çirpi'den, rüzgârdan, ağaçlardan, çiçeklerden, topraktan ve hayvanlardan bahsedelim olur mu? Ne de olsa artık biz arkadaşız.

Şeker (Çilli Çirpi)

Şeker, 11 yaşında. Yakında 12 olacak. Hem pembe yanaklarında ve minicik, beyaz burnunun üzerinde rüzgâr tarafından hafifçe savrulmuş gibi duran çilleri hem de incecik bir bedeni var. Sahi bütün arkadaşları ona "Çilli Çirpi" der. Şeker'e sen ve ben de "Çilli Çirpi" diyebiliriz. Buna hiç üzülmez, tatlı tatlı gülümser çünkü bu lakabı kendine kendi seçti. En büyük zevkleri kitap okumak ve kedisi Mırık ile oynayıp bahçıvan amcayı izlemek. Doğayla ilgili yeni şeyler keşfederken çok heyecanlanır.

"İmdaaa+++++..."

"İmdaaaaa++++++..."

"İmdaaaaaaa++++++++++++..."

Dışarıda kopan bu çığlık neyin nesiydi? Birinin başı fena hâlde dertte olmalıydı. Ekrem dede çakısıyla beraber, karaağaçtan yonttuğu eşeği atar gibi yere bırakıp yola fırladı. Bu ses, sanki Çilli Çirpi'nin sesiydi.

Sağa sola bakınarak **"Şekeeerrrrr, kızım ne-redesiiinnn?"** diye bağıran Ekrem dede yolun başına doğru yaşlı bacaklarının elverdiği ölçüde koşuyordu. Herkesin birbirini tanıdığı huzur dolu köyde, bu feryat neden kopmuş olabilirdi?

Ekrem dedenin titreyen eli, hızla çarpan kalbinin üzerine gitti. Yaşadığı aşırı telaş, sakinliğe alışık kalbine çok fazla gelmişti. Bir iki adım daha atmaya çalışsa da duvarın kenarındaki oturak taşına iki büklüm kendini bırakıverdi. O esnada ileride korkuyla koşturan Çilli Çirpi'yi ve onun peşinde kara bir bulut gibi ilerleyen sinirli hindileri gördü. Gülümsedi çünkü bir hafta önce de beyaz ve iri gövdeli kazlar tarafından kovalanan torunu, bir kapıya tırmanarak kurtulabilmişti.

Çilli Çirpi hem kaçıyor hem de "Dedeeeee, neneeeeeee imdaaa+++++..." diye haykırıyordu.

Bir duvarın üzerine zar zor atlayınca ilk iş hindilere dönüp baktı. Onu ele geçiremeyeceğini anlayan hindiler birbirlerine **guluuu guluuu guluuu guluu...** demeye koyuldu. Çilli Çirpi nefes nefese kalmasına rağmen kesik kahkahalar atıyor, **"Tabii yakalayamadınız ya beni, şimdi böyle konuşursunuz kendi aranızda. Guluuu guluymuş... Hadi bakalım tutun beni. Eeeeeee hadiii..."** diyor bir yandan da hindilerin şekillerini dikkatle inceliyordu. Başları çıplak hindilerin siyah beyaz, gri maden parıltılı tüyleri kabarmıştı; dahası yerlere değerken çatır çatır ürpertici sesler çıkarıyordu.

Daha önce hindilerin bu denli gürültücü ve kavgacı olduklarını bilmeyen Çilli Çirpi, dağılmakta olan hindilere **"Ne sinirlisiniz haaa! Ben ne yaptım ki size? Hiç olmayacak şey bu. Dedem dediydi, sizi Aztekler evcilleştirmiş. Bence tam evcilleştirememişler. Vahşi gibi etlerimi ısırmaya çalışmak da nereden çıktı?"** deyip, giden hindilerin peşinden: **"Size küstüm. Heyyyyy! Kime diyorum beeennn..."** şeklinde seslenerek dudaklarını büzdü.

Çilli Çirpi, tehlikenin geçtiğinden emin olunca koşarak eve girdi. Dudu nine mutfağın güneş gören beyaz masasındaki muhteşem çiçekli orkidelerini suluyordu.

Şeffaf orkide saksılarını, nemden faydalansınlar diye mutfağa koyduğunu söyler ve yemek yaparken onlarla uzun uzun sohbet ederdi.

"Ne-ne... Ne-ne... Ne-ne... Ne-neeeee..."

"Efendim Şeker!"

"Bu çiçeklerin uzun sapları üzerinde türemiş o köklü yapraklar ne işe yarayacak?"

"Onlar yavru orkideler kızım. Biraz daha güçlensinler de onları kendi özel saksılarına dikeceğim."

"Bu çiçek sanki insan yüzü gibi bir şeylere benziyor."

"Orkidelerin gerçekten de birçok farklı şekilleri var. Mesela maymuna benzeyen, güvercine benzeyen, dans eden bir balerine benzeyen... Daha ilgincini söyleyeyim mi?"

"Söyle neneciğim..."

"Bazı orkide türleri arı taklidi yapar ve arı kokusu salgılarmış."

Çilli Çirpi bu işittiği taze bilgiye çok şaşırdı. Salona geçip eline menekşeler işlediği **kanaviçeyi*** alan ninesini kısa adımlarla takip etti. Ninesinin zarif ellerindeki iğnenin bembeyaz beze mor motifler işlemesindeki nezakete her seferinde hayran kalıyordu.

Kanaviçe: El işleri için kullanılan seyrek keten bezi demektir.

“Gel otur yanıma kızım. Neden böyle soluk soluğa içeri girdin, anlat bakalım.”

“Haaaaaaaaaaaaa... Bak onu hemen unuttuydum.”

“Neyi?”

“Ey neneee! Beni koca koca hindiler canavar gibi kovaladı da hiç duymadın sesimi...” diyen Çilli Çirpi’nin irileşmiş gözlerini, telaşla nefes alıp verişini, ağzını heyecanla titreterek konuşmasını ve ellerini hindi taklidi yapmak için kullanışını izleyen Dudu nine; tebessüm ederek torununu dizine oturttu. Güzel saçlarına kocaman, iyileştirici bir öpücük kondurdu.

“Ya karanlık dev ağızlarıyla kapsalardı beni ey nene! Ne olacaktı ha söyle bana!”

“Ah kızım, hayvancağızlar böyledir. Demek ki senden huylanmışlar. Hepsi geçti artık endişe etme. Sana mis gibi bir ıhlamur yaparım şimdi, hemen sakinleşirsin olur mu? Ayrıca sesini duyamadığım için özür dilerim.”

“Önemli değil neneciğim, sen sakın üzülme! Başımın çaresine baktım ben. Tıpkı bir kahraman gibi kurtardım kendimi. Hoooppp atladım duvara, işte bu kadar!

Aslında hepten korkmazdım da ilk kez saldırdılar diye böyle oldum. Şimdi ıhlamurumu içip onların bana neden saldırdığını dedeme sorup keşfedeceğim."

"Aferin kızım!"

Sarıldılar. Az zaman geçmişti ki koşmaktan yorgun düşen Ekrem dede, kapı aralığından göründü. Çilli Çirpi ıhlamur bardağından hızlı yudumlar alırken olanları dedesine de heyecanından damla eksilmeden anlattı. Dedesi hindi saldırısının nedenini hayvanların tehdit edildiklerini düşündükleri zaman saldırıya geçtikleri gerçeğine bağladı. Bir hayvanın; **'içgüdü'** adındaki bu algısı sayesinde yuva yaptığını, yavrusuna baktığını, mevsimi gelince göç ettiğini ve kendini koruduğunu da ekledi.

"Hem biliyor musun hindiler çok eğlencelidir? Meşe ağacının yüksük* içine oturtulmuş meyvesi var ya... İşte pelit dediğimiz o meyveleri hindiler hap gibi yutar. Hatta boğazlarından aşıp gidişini fark edebilirsin. Hadi gidip önceden topladığımız pelitlerle onları besleyelim ve mutlu edelim." diyen Ekrem dede torununu ikna etti. Mutfaktan aldıkları pelitleri yol üzerindeki hindilere avuç avuç saçtılar. Hindilerin sevinen gözlerini, koşarak gelişlerini ve pelitleri yutarken aldıkları o komik şekli gören Çilli Çirpi hindileri affettiğini hissetti.

Günler çarçabuk geçiyor, Çilli Çirpi evcil ve yabani hayvanları titizlikle gözlemliyordu. O sabah Ekrem dedenin **kaftana*** benzeyen ceketini giydiğini ve **heybesine*** **erzak*** koyduğunu gördü.

Yüksük: Köklerin ucunda bulunan ve kökün üretken dokusunu korumaya yarayan oluşum demektir.
Kaftan: Bir tür uzun, süslü üst giysisi demektir.
Heybe: Omza geçirilen bir çanta türü demektir.
Erzak: Uzun süre saklanabilen yiyecek demektir.

Bu ceket yazın giyilemeyecek kadar kalındı ve Çilli Çirpi dayanamayıp merakla sordu:

“Dedeciğim nereye gidiyorsun?”

“Yaylaya* Şeker’im.”

“Neeeeeyyyyy... Niye daha önce demedin dede? Ben de geleceğim ki...”

“Ama çok az duracağım yaylada. İstersen bir dahaki sefere birlikte gideriz.”

“Şimdi... Şimdiii... Dedeciğim hayvan pusulamı ve söğüt düdüğümü aldım mı hazırım. Hem koyunlarımızı çok özledim. Lütfen...”

“Peki kızım... Senin için bir heybe dokudu ninen. Hadi dokuma odasından onu al. İçine erzağını koyup gidelim.”

Çilli Çirpi küçük dokuma odasına giderken iri iri meyveleri ışıldayan erik ağaçlarının önünde durdu. Dallarda çoktan kabarmış, sulanmış, tazecik erikleri ceplerine toplarken bir yandan da odadan gelen seslere kulak verdi. Dişleri kamaştıracak ekşiliğiyle her ısırışta sulu sulu çatlayan yemyeşil eriklerin tadı damakta kalıyordu. Erikleri iştahla yerken sulanan ağzının içinde şu soruyu geveledi:

Yayla: Dağlık, yüksek bölgelerde, kışın hayat şartları güç olduğu için boş bırakılan, yazın havası iyi ve serin olan, hayvan otlatma veya dinlendirme yeri demektir.

Çilli Çirpi'nin Akıllı Sözlüğü

Haydi değerli araştırmacı,
en sevdiğin kalemi eline al!
Bakalım aşağıdaki kelimelerin hangi
sayfada olduğunu bulabilecek misin?

S. ... = Kaçıncı sayfada olduğu

Avlu: Bir yapı veya yapı grubunun ortasında kalan üstü açık duvarlarla çevrili alan, bahçe demektir.
S. ...

Badana: Duvarları boyamak için kullanılan sulandırılmış kireç veya boya demektir.
S. ...

Bezemek: Süslemek, donatmak demektir.
S. ...

Birader: Hem erkek kardeş hem de 'hey arkadaş' demektir.
S. ...

Bükme: Aralarına haşhaş sürülerek yapılan bir börek çeşidi demektir.
S. ...

Eğirmek: Yün, pamuk gibi şeyleri iğ ile büküp iplik durumuna getirmek demektir.
S. ...

Haydi resfebe sayfamıza

Resfebe ne demek mi?

Eğlenceli bir oyun!
Okuduğun kitapta geçen kelimeleri harf, sayı ya da resimlerle anlattık. İşte sana birkaç örnek:

H + + N = HAYVAN

 + = AYAK

Ç + = ÇİÇEK

1- M + + M + = ...?

2- + + in = ...?

3- + = ...?

4- + = ...?

5- + = ...?

KUDRET AYŞE YILMAZ

Dr. Kudret Ayşe Yılmaz; bir edebiyat dergisi kurup genel yayın yönetmenliğini yürüttü. Ödüllü yazarın hayata geçmiş senaryo ve tiyatroları bulunmaktadır. Dokuz yaşından beri devam ettiği yazarlık seyrüseferinde romanlarından Orobanhiyye 2012 Nisan'ında, Ruh 2013 Haziran'ında, Gülhatmi 2015 Nisan'ında, 2015 Kültür Bakanlığı Edebiyat Eserlerini Destekleme Projesi'ni kazanan Mühür Kuyusu 2016 Mayıs'ında, Delilikle Öpüşmek 2019 Aralık'ında; öykü kitabı Dağılmış Dağ ise 2019 Mayıs'ında Ötüken Neşriyat tarafından yayımlanmıştır. Yazarın; anasır-ı erbaa masalları diye bilinen Çöl Masalı, Göl Masalı, Gök Masalı, Köz Masalı adındaki hem yetişkinlere hem çocuklara yönelik masal kitapları 2017'de ve Ay Işıyınca adıyla kaleme aldığı Siyer-i Nebi, 2019'da DİB Yayınları'nca piyasaya sürülmüştür.

ZEYNEP KALKAN

Zeynep Kalkan; lisans eğitimini Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümünde 2011'de bitirdikten sonra yüksek lisansını yine Marmara Üniversitesi, Gazetecilik Bölümünde 2015 yılında tamamladı. Kısa bir muhabirlik tecrübesinin ardından basın yayın mutfağının her zaman daha fazla ilgisini çektiğini fark etti. Grafik tasarım alanında çeşitli dergilerde çalıştı. Çocukluğundan beri resim yapmayı seven Zeynep Kalkan, çocuk dergi ve kitaplarına resimler yapmayı sürdürmektedir.

Devamı:

ÇİLLİ ÇİRPİ-6

Bir Yıldız Gibi Parlamak Nasıl Mümkün

Resfebe Cevaplar

1- Maymun 2- Balerin 3- Yayla 4- Okka 5- Topakev
6- Kalem 7- Hayat 8- Birikim 9- Tırnak 10- Nalbant